

Raport GRECO: Statele ar trebui sa previna riscurile de coruptie în masurile de limitare a impactului economic al pandemiei

Guvernele ar trebui sa gestioneze în mod riguros riscurile privind coruptia care au aparut din cauza necesitatii adoptarii unor masuri extraordinare pentru a combate pandemia de COVID-19, printre care infuzia unor sume mari de bani în economie pentru a reduce impactul sau economic si social, indica Grupul de state împotriva coruptiei (GRECO), organismul anticoruptie al Consiliului Europei, în raportul sau anual, potrivit unui comunicat de presa al organizatiei.

GRECO subliniaza ca pentru mai mult de un an tarile au fost nevoite sa puna în practica masuri de urgenta care au condus la concentrari de puteri si la derogari privind drepturile fundamentale, masuri care merg mâna în mâna cu riscuri de coruptie ce nu trebuie sa fie subestimate.

Aceste riscuri pot fi în mod special pronuntate cu privire la sistemele de achizitii publice atunci când vine vorba despre chestiuni precum conflictele de interese si rolul activitatii de lobby.

"În perioada plina de provocari cu care ne confruntam, guvernele ar trebui sa-si accelereze eforturile pentru a se asigura ca toate politicile si actiunile menite sa solutioneze crizele economice si de sanatate publica respecta standardele anticoruptie. Legislatia adecvata si cadrele institutionale pentru combaterea coruptiei nu sunt suficiente. Trebuie sa vedem aceste standarde aplicate efectiv în practica, iar guvernele trebuie sa actioneze cu transparenta si responsabilitate", a declarat secretarul general al Consiliului Europei, Marija Pejcinovic Buric.

În raportul anual, presedintele GRECO, Marin Mrcela, face un apel catre state pentru a urma îndeaproape principiile elaborate de GRECO în 2020 pentru a preveni riscurile de coruptie în contextul pandemiei. "Este esential ca, în situatiile starii de urgenta, toate deciziile si procedurile sa fie elaborate cu transparenta, integritate si responsabilitate", a mentionat el.

Pe baza activitatii GRECO din 2020, presedintele acestui organism îsi exprima regretul ca în unele state membre exista "tentative flagrante" din partea puterilor executive si/sau legislativa de a ataca, a intimida sau a subordona sistemul judiciar. "Atunci când privim masurile de prevenire a coruptiei, trebuie sa ne gândim la faptul ca nu trebuie sa vedem lupta împotriva coruptiei ca forma separata, sau chiar opusa, de independenta judiciara. Prima este esentiala pentru a doua si viceversa", a explicat Mrcela.

Raportul analizeaza masurile luate în 2020 de statele membre GRECO pentru prevenirea coruptiei si incluse în a patra runda de evaluare - care vizeaza parlamentari, judecatori si procurori - si în cea de-a cincea runda de evaluare, care se concentreaza pe guvernele centrale - inclusiv functii executive de rang înalt - si pe institutiile de aplicare a legii.

Pâna la finalul lui 2020, statele membre GRECO implementasera integral aproximativ 40% dintre recomandarile sale pentru a preveni coruptia cu privire la parlamentari, judecatori si procurori. Recomandarile cu cea mai redusa conformitate au fost cele facute cu privire la parlamentari (doar 30% implementate integral), urmati de judecatori (41%) si procurori (47%).

A cincea runda de evaluare era în plina desfasurare la finalul anului, cu rapoarte de evaluare deja încheiate pentru 21 de state. Majoritatii tarilor evaluate pâna acum li s-a cerut sa adopte sau sa revizuiasca codurile de conduita pentru functii executive de top. Un motiv de îngrijorare special a fost reticenta unor state de a dezvalui informatii oficiale în acord cu legislatia privind libertatea de informare, precum si cu lobby-ul si conflictele de interese.

De asemenea, raportul analizeaza principalele aspecte anticoruptie referitoare la institutiile de aplicare a legii, printre care politici anticoruptie si de integritate, politici privind resursele umane si protejarea avertizorilor de integritate (whistleblowers).

Pâna la finalul lui 2020, 16 tari au facut obiectul procedurii de nerespectare în cadrul celei de-a patra runde de evaluare de GRECO: Andorra, Armenia, Austria, Bosnia, Republica Ceha, Danemarca, Germania, Luxemburg, Republica Moldova, Monaco, Polonia, Portugalia, România, Serbia, Turcia si Ungaria.

Belarus a fost singura tara vizata de procedura de nerespectare din cadrul celei de-a treia runde de evaluare GRECO.

GRECO este un organism al Consiliului Europei care își propune îmbunatatirea capacitatii membrilor sai de a combate coruptia prin monitorizarea gradului de respectare a standardelor anticoruptie. El ajuta statele sa identifice deficiente în politicile anticoruptie nationale. În prezent, din GRECO fac parte cele 47 de stat membre ale Consiliului Europei, Belarus, Kazahstan si SUA.